

Функціональну систему педагогічного менеджменту в управлінні сучасним навчально-виховним закладом складають три головні групи функцій: за цілями управління /орієнтовні), за змістом діяльності закладу (змістовні) і за процесом управління ним (операційно-технологічні).

Група функцій щодо цілей педагогічного менеджменту навчально-виховного закладу повинна включати в себе роботу його керівника щодо: організації загальноосвітньої підготовки творчого, соціально мобільного і впевненого в собі у ринкових умовах суспільства підростаючого покоління; формування учнівського й педагогічного колективу та притаманних сучасному етапові розвитку суспільства відповідних морально-психологічних, соціально-педагогічних, професійних і соціально-економічних відносин між його членами; подальшого перспективного розвитку закладу, як суб'єкта загальної середньої освіти і ринку освітніх послуг; створення необхідного позитивного освітньо-виховного середовища для самоактуалізації та творчої самореалізації кожної особистості.

Цільові функції педагогічного менеджменту сучасного навчально-виховного закладу повинні бути сконцентровані на забезпеченні:

- наукового підходу до організації всіх його служб (психолого-педагогічної, методичної, фінансово-економічної, адміністративно-господарської), що передбачає побудову системи управління процесом адаптації учнів та педагогічних кадрів до умов ринкової економіки на новітніх даних науки і практики менеджменту;

- гнучкості навчально-виховного процесу у відповідності до зміни соціального замовлення до якостей особистості кожного з його суб'єктів, зумовлених її статусом (директор, заступник директора, учитель, учень);

- позитивних морально-психологічних і матеріальних умов для соціального благополуччя всіх членів колективу; взаємодії всіх елементів організаційної структури навчального закладу на основі загальнолюдських, соціокультурних і професійних цінностей — оновлення змісту й характеру загальної середньої освіти з урахуванням прогнозу розвитку сучасної науки, культури, виробництва і культурних відносин

у суспільстві ринкової економіки. Група функцій педагогічного менеджменту щодо змісту діяльності навчально-виховного закладу повинна містити організацію і контроль навчально-виховного процесу та господарської діяльності; адекватний його меті і завданням підбір, розстановку, навчання й виховання педагогічних працівників; удосконалення й оновлення матеріально-технічної бази закладу; розширення масштабів та інтенсифікації додаткової освітньої, комерційної, підприємницької й фінансово-господарської діяльності.

Група змістових функцій педагогічного менеджменту закладу освіти повинна бути спрямованою на досягнення:

- високої економічної та соціальної ефективності загальноосвітньої підготовки підростаючого покоління;
- технологічної адекватності навчання рівневі розвитку сучасного виробництва, науки й культури;
- високого рівня організації навчально-виховного процесу, що відповідає нормативам державного і міжнародного стандартів освіти;
- оптимізації саме позитивних ділових, професійних, освітньо-виховних і міжособистісних відносин у педагогічному та учнівському колективах на основі принципів демократизації і гуманізації загальної освіти.

Група функцій педагогічного менеджменту навчально-виховного закладу щодо процесу його організації передбачає: створення на контрактній чи договірній основі постійних або тимчасових колективів; залучення до участі у своїй комерційній діяльності державних, кооперативних та акціонерних підприємств, громадських організацій, приватних осіб; фінансування витрат на підготовку, перепідготовку і підвищення кваліфікації педагогічних кадрів; організацію та фінансування коштів на видання підручників і навчально-методичних підручників, словників, додаткової літератури, необхідної для вдосконалене навчально-виховної роботи; фінансування витрат на популяризацію і пропаганду своєї діяльності й освітніх послуг; здійснення економічної діяльності для придбання матеріальних засобів, необхідних для

реалізації освітніх програм, вирішення соціальних питань своїх учнів і працівників.

Ця група функцій педагогічного менеджменту повинна забезпечувати цілісність управлінського циклу діяльності керівних та педагогічних кадрів закладу освіти, що відображено на схемі 2. їх склад повинен передбачати наявність функцій:

- маркетингу, що полягає у вивченні особливостей і у визначенні можливостей закладу для досягнення конкурентоздатної позиції на ринку освітніх послуг та інтелектуальних ресурсів за рахунок пристосування кількості та якості своєї педагогічної продукції до рівнів попиту й конкретних вимог замовників щодо якості загальноосвітньої підготовки випускників;
- пошуку і створення педагогічних інновацій з подальшим їх упровадженням у навчально-виховний процес, систему керівництва і методичної роботи;
- стратегічного прогнозування напрямків та етапів розвитку закладу на підставі аналізу тенденцій розвитку суспільства, національної системи загальної освіти й провідних положень державних нормативних документів;
- підготовки і прийняття управлінських рішень щодо кожної з провідних видів діяльності (навчально-виховної, комерційної, орендної, науково-методичної, професійнопедагогічної, фінансово-господарської, адміністративної), включаючи перспективне, щорічне, щомісячне, тижневе й оперативне планування, а також розробку бізнес-плану;
- організації виконання прийнятих рішень, зокрема, делегування повноважень і реалізації комерційних операцій;

регулювання, тобто координації зусиль, мотивування і виховання ділових, партнерських, професійних, соціально-економічних, правничих, комерційних, міжособистісних відносин між членами колективу і зовнішнім середовищем — ринком освітніх послугінтелектуальних і трудових ресурсів;

- обліку і контролю виконання прийнятих рішень;

- лізингу, як однієї з форм майнового найму, що оформлюється відповідною орендною угодою (найчастіше товарами та послугами, застосовується оренда обладнання, машин, транспортних засобів, споруд різного призначення або цілі дослідницькі лабораторії, комп'ютерні класи та ін.);

- моніторингу якості загальної освіти і функціонування кожного з підрозділів означеного закладу на основі застосування нових інформаційних технологій та комп'ютерної обробки управлінської інформації;

- популяризації й рекламування провідних та додаткових освітніх послуг і творчих досягнень закладу, всіх видів його діяльності, рівня його освітнього сервісу, формування його іміджу.

Ефективній реалізації означених вище груп функцій повинні сприяти такі принципи педагогічного менеджменту:

- єдиновладдя і колегіальності, що передбачає прийняття важливих організаційних і управлінських рішень шляхом взаємного осмислення;

- мотивації системи морального і матеріального заохочення, її використання з урахуванням різних, у тому числі й непередбачених, випадків, інтегрування їх у систему педагогічного менеджменту;

- лідерства і відповідальності, що забезпечує чітке оформлення наказів і розпоряджень;

- законності всіх прийнятих рішень і дій, згідно з діючим законодавством і нормами юридичного права;

- правильного підбору й розстановки кадрів;

- економічності та постійного зворотного зв'язку;

передбачливості, яка дозволяє вишукувати кадрові інтелектуальні й матеріальні резерви для забезпечення конкретного і перспективного розвитку

навчального закладу